

Вяра

11.11 по еретическия, † 29 октомври по църковния календар - Св. преподобномъченица Анастасия Римлянка. Св. Авраамий Затворник и св. Мария. Св. преподобни Авраамий Ростовски. Св. преподобна Ана

В памет на света великомъченица Анастасия Римлянка (ок. 249-259 г.)



В дните на император Деций и съуправника му Валериан, при военачалника Пров, недалеч от град Рим, в уединено и малкоизвестно място се намирал един неголям женски манастир. В него се подвизавали няколко добродетелни постнички, в числото на които била и престарялата по години и съвършената в добродетелите игумения София. В този манастир живеела и блажената девица Анастасия, родена в Рим, която на тригодишна възраст останала без родители. Преподобната София я възпитавала в своя манастир и я научила на всички добродетели, така че в поста, подвизите и във всички трудове тя превъзхождала останалите. Като достигнала двадесетгодишна възраст, Анастасия станала извънредно красива, така че някои от знатните римски граждани, като чули за красотата ѝ, страстно желаели да я вземат за жена. Но светата девица, като счела всичко за суета, станала Христова невеста и като пазела за Него девството си, пребивавала в молитви денем и нощем. Дяволът не веднъж се опитвал да я отклони от нейния равноангелен живот и да я склони към живот в света, като я

смущавал с нечестиви помисли, със съблазни от лукави уста и с различни други свои хитрини. Но той ни най-малко не успял в своята борба против тази, в немощното естество на която се била вселила силата Христова. Като не можал да я победи по този начин, дяволът явно възстанал срещу нея, като въздигнал жестоки мъчители. По това време имало силно гонение срещу християните и дяволът подучил някои от невярващите, враждуващи против християните, да наклеветят Анастасия пред военачалника Пров. Като отишли при този нечестив човек, езичниците започнали да му говорят, че в едно уединено място между бедните и живеещи без мъже жени живее някаква девойка Анастасия, подобна на която по красота няма в целия Рим.

- Тази девица - казали те - не само че не иска да има мъж, но и се гаври с нашия начин на живот, присмива се на нашите богове и вярва в Разпнатия.

Като чул за красотата на Анастасия, военачалникът незабавно изпратил слугите си да я доведат. Слугите дълго време не могли да отворят вратите на манастира, така че били принудени да вземат брадви и да ги разбият. Тогава постничките много се уплашили и като отворили другите порти от противоположната страна, избягали от манастира. А игумения София не пустила Анастасия, като казала:

- Дете мое, Анастасия! Не се плаши, защото настъпи времето за подвига, заради който твоят Жених Иисус Христос иска да те увенчае. Аз не желая да избягаш от манастира, не желая да лиша от мъченически венец теб, моя бисер, който аз, като взех от тригодишна възраст, възпитах и до настоящия момент пазех като зеницата на окото си.

Когато войниците проникнали в манастира, София излязла при тях с думите:

- Кого търсите и какво искате?

Те отвърнали:

- Старице! Предай ни девицата Анастасия, която ти държиш при себе си, тъй като военачалникът Пров я изисква.

- Да, с радост ще ви я предам - отговорила София, - само ще ви помоля, господа, да почакате два часа, докато я наглася, за да стане угодна на очите на вашия господар.

Слугите, като предполагали, че София желае да я украси с обичайните светски дрехи и накити, се съгласила да почака. А духовната майка София, желаейки да украси дъщеря си с душевни украшения, за да стане угодна на Небесния Жених, я въвела в църквата. Като я поставила пред олтара, София с плач започнала да говори:

- Анастасия, дете мое, сега ти предстои да покажеш на дело усърдната си любов към Господа. Сега е време да устоиш до кръв за своя възлюбен Жених Христос и да докажеш, че си истинска Негова невеста. Обична моя дъще! Умолявам те: не допускай да те прелъсти езикът, изострен като бръснач, не се съблазнявай от славата и подаръците на суетния свят и не се страхувай от временните мъки, които ще ти изходатайстват вечен живот. Ето, чертогът на Жениха е отворен пред тебе; ето, одърът на вечния покой е приготвен за теб; ето и сплетеният за теб венец; ето, вече те викат за брак с Жениха. Иди при Него с веселие, иди обагрена с кръв, като че облечена в сватбена премяна. Умолявам те, дете мое, внимавай в думите ми и си припомни трудовете ми и грижите ми за теб, как те възпитавах, като те прибрах от детството ти и положих цялото си старание, за да те представя като чиста невеста пред Царя на славата. За това се грижех, за това се молах, на това те обучавах ден и нощ - да се съединиш завинаги с Господа с цялото си сърце и с цялата си душа. И така, дъще моя, не ме

посрамвай сега пред Господа мен, твоята майка и не ме вкарвай преждевременно в гроба на моята старост. Ако чуя за теб нещо, което е противно на Христовата любов, ще умра. Ако чуя, че стоиш твърдо заради любовта си към Христа и не щадиш живота си заради Него, тогава ще бъда майка, която се радва за дъщеря си, тогава ще се възнесе “моя рог ... като рог на еднорог” и старостта ми с елей ще се намаже. И така, дъще моя, не щади телесната си красота и не обиквай временния живот. А когато те съблазняват с коварни думи, ти “не давай да се отклони сърцето (ти) към думи лукави”; и когато почнат да те заплашват с мъчения, ти кажи: “Няма да се убоя от това, от което вие се страхувате, нито ще се смутя, защото с мен е моят Бог”, когато започнат безмилостно да те бият, ти не се бой “от ония, които убиват тялото, а душата не могат да убият”. Започнат ли да разкъсват и да стържат плътта ти, радвай се в страданията си, защото подпълваш недостига от скърби Христови в своята плът. Започнат ли да те разсичат на части, спомни си, че и “космите на главата (ти) са всички преброени” от Господа, Който ще запази всичките ти кости и нито една от тях не ще се строши. Поискат ли да ти отсекаат главата, ти гледай към главата на цялата Църква - Христос, Който е твоя слава и Който въздига главата ти. Не бой се, детето ми, от жестоките страдания. Твоят Жених невидимо ще застане пред теб, ще облекчи болките ти и ще те избави от тежките мъчения. И когато застенеш, Той ще ти даде отрада; когато изнемогнеш, Той ще те повдигне; когато се изпълниш със скръб по причина на лютите рани, Той ще услади сърцето ти, ще даде прохлада на душата ти и няма да отстъпи от теб дотогава, докато не те изтръгне от ръцете на мъчителите и не те въведе в небесния Си чертог и като свика всички ангелски сили и ликовете на всички светии, ще ти дари блаженство и ще те увенчае като Негова невеста с нетленен венец и ти ще царуваш заедно с Него във вечна слава.

Анастасия отговорила:

- Готово е сърцето ми да пострада за Христа, готова е душата ми да умре за пресладкия за мен Исус, тъй като всичките ми желания и въздишки бяха отправени към това да имам възможност да положа душата си за скъпия за мен Господ, за свидетелство на любовта ми към Него. И сега, когато настъпи времето да се изпълни моето желание, аз с радост ще се явя пред моя мъчител и ще започна да изповядвам всесвятото име на моя Бог. А ти, майко и господарке моя, не се бой за мен, не се съмнявай в младостта ми: аз вярвам, че моят Господ Исус Христос ще ме укрепи мен, Своята рабиня. Обична моя майко, моли Го и ти да не ме оставя и да не отстъпва от мен дотогава, докато не завърша мъченическия си подвиг заради Неговото име и не посрамя въставащия срещу нас враг.

Беседата им продължила повече от два часа, така че изпратените от военачалниците слуги, като не ги дочакали, сами се отправили след тях към църквата. Тук те заварили светите жени, които не се занимавали с телесно украсяване, а умилно беседвали и взаимно се утешавали и се утвърждавали в Господа. Като се разгневили, те хванали Анастасия като вълци овца, сложили на шията железни вериги и я повлекли към града, където я завели при военачалника. А тя, като стояла пред тях, с духовните си очи се обърнала към своя Жених, Христос. Всички, които видели Анастасия, се удивили от красотата ѝ, смирения взор и кроткото лице. Военачалникът се обърнал към нея с думите:

- От какъв род си, от каква вяра си и как се казваш?

Като навела очи, светицата отговорила с тих глас:

- Аз съм дъщеря на един от гражданите на град Рим, възпитана съм в християнско благочестие, а името ми е Анастасия.

Военачалникът казал:

- Това име е необичайно за римляни, не зная какво означава Анастасия?

- Анастасия - отвърнала светицата, - означава "възкресение", тъй като Бог ме възкреси, за да говоря против теб дотогава, докато не надвия твоя баща - сатаната.

Военачалникът продължил:

- Девойко, отговарай ми кротко, за да не възбудиш гняв в мен; аз щадя младостта ти и не искам да погубвам красотата ти; послушай ме като баща, който желае разумно да те посъветва. Защо си се прельстила от вредното християнско учение и напразно погубваш годините си, лишавайки се от добрия живот и от насладите, които боговете са дали за радост на хората? Що за утешение е да избягваш обществото на хората и да прекарваш живота си в уединение? Каква ще е ползата ти от това, доброволно да се предаваш на мъчения и смърт заради Разпнатия? Не е ли по-добре да се поклониш на нашите безсмъртни богове, да си вземеш честен и благороден мъж, да се веселиш сред наслади, да се радваш на деца, да живееш сред добри хора в слава и чест, да притежаваш много имоти, злато и сребро и да не погубваш в крайна бедност и нищета живота си, дарен ни от боговете за благополучно съществуване. И така, съветвам те, ела и се поклони на боговете и незабавно ще имаш благороден, почтен, славен и богат мъж, близък до царския престол и притежаващ голяма сила. Заедно с него и ти ще се ползваш от голяма почит и ще се наслаждаваш на всички блага през всички дни на живота си.

Света Анастасия, като повдигнала наведените си надолу очи и като погледнала военачалника, отговорила на тези думи:

- Моят мъж, моето богатство, моят живот и моето веселие е моят Господ Иисус Христос, от Когото ти не ще ме отвърнеш със съблазнителните си думи, не ще ме прелъстиш, както змията прелъстила Ева, не ще усладиш за мен горчивата ви гибел и със страх от мъчения не ще ме отлъчиш от моя Господ, заради Когото, ако би било възможно, съм готова сто пъти да изтърпя мъчения.

Военачалникът заповядал на предстоящите да я бият по лицето, като повтарят думите: "Така ли трябва да отговаряш на светлейшия владетел?" След това, като желяел да я посрами, той заповядал да разкъсат дрехите ѝ и да я изправят гола пред всички и я попитал:

- Девице, приятно ли ти е да стоиш разголена пред очите на всички?

- Безумни, безсрамни и изпълнен с всякаква нечистота - отвърнала светицата. - Това не е мой срам, а твой, тъй като моят Господ знае, че слънцето никога не е виждало голотата ми, а ти ме изправи гола пред очите на толкова много хора; знай, че ти посрами повече себе си, отколкото мене. Заради този срам моят Жених ще ме покрие с одеждата на славата, а на теб вечен срам ще покрие лицето ти и всеки разумен човек сега би казал: ако военачалникът не би бил безсрамен и изпълнен с нечиста похот, той не би разголил девическото тяло за зрелище на всички.

И като се обърнал към разголилите я, тя рекла:

- Щом сте разголили тялото ми и щом сте приготвили за мен оръдия за различни мъчения, защо се бавите? Бийте, режете, разкъсвайте, покрийте с рани разголеното тяло, покрийте с кръв открития срам. Ето, вие ме виждате приготвена за мъки и не се надявайте да чуete нещо друго от мен, освен това, че желая да умра за моя Христос.

Тогава по заповед на военачалника тя била разтегната и привързана към четири стълба надолу с лицето; под нея подложили огън със сѳра и смола и я мъчили отдолу с огън и зловонен дим, а по гърба я биели безмилостно с тояги. А света Анастасия, страдайки от ударите, задъхвайки се от дима и опалвана от огъня, търпяла и вместо стон, произнасяла до края Давидовия псалом: "Помилуй ме, Боже".

Били я дотогава, докато палачите изнемогнаха. След това, като я отвързали от стълбовете и я снесли от огъня, я привързали към едно колело и въртейки колелото, счупили всичките кости и изпокъсали всичките сухожилия. Тя се помолила на Господа:

- Прибежище мое и Защитнико мой, не отстъпвай от мен, тъй като душата ми изнемогва от болки и костите ми са съкрушени.

След тази молитва колелото изведнъж се спряло и светата мъченица, отвързана от невидима сила, се оказала напълно здрава и невредима. Всички, които били там, били страшно изумени при вида на това чудо. А военачалникът не само че не се вразумил, тъй като злобата му го била заслепила, но с още по-голяма свирепост отново започнал да измъчва светицата с други мъчения. Той заповядал, като я окачат, да стържат ребрата и да разкъсват тялото ѝ. А тя мъжествено изтърпяла всичко това и само към Бога възвеждала очите си, като казвала:

- Женихо мой, погледни към моята болка, която търпя заради Теб и благоволи към мен, непотребната Твоя рабиня, за да Ти бъде приятно проливането на моята кръв и за да не бъде отхвърлена от лика на светите мъченици.

След това я снесли от дървото и военачалникът я попитал:

- Анастасия! Добре ли ти е сега?

- Много ми е добре - отвърнала светицата, - защото, кое мъчение заради Този, Когото обичам повече от целия си живот, не би станало за мен добро и приятно?

Военачалникът продължил:

- Щом мъченията заради Разпнатия ти доставят удоволствие, тогава ще ги увеличи.

Той заповядал да отрежат с бръснач гърдите ѝ. Губейки кръв, светицата започнала силно да изнемогва и помолила да дадат да пие вода. Един от стоящите наблизо на име Кирил, донесъл и подал вода. А тя, като отпила малко, му казала:

- Нека не се лишиш от въздаяние от Господа, защото Той е казал: "И който ви напои с чаша вода в Мое име, защото сте Христови, истина ви казвам, няма да изгуби наградата си."

Военачалникът казал:

- Стигат ли ти тези мъчения или желаеш да бъдеш подложена на още мъчения?

- Прави, каквото искаш - отвърнала светицата, - моят Бог е силен и ще укрепи изнемогващата ми сила и при по-големи мъчения и ще срине гордостта ти.

Мъчителят заповядал да изтръгнат ноктите от пръстите ѝ, после да отсекаат ръцете и нозете ѝ, а също, да избият всичките зъби.

Светицата започнала отново да изнемогва и помолила за вода, а от устата се изливала река от кръв. Кирил отново малко я напоил. Мъчителят, като забелязал Кирил, който напоил мъченицата с вода, и като помислил, че той е християнин (което наистина било така), заповядал незабавно да го убият с

меч. Бидейки посечен, блаженият Кирил отишъл при Господа да получи свята награда за чашата хладна вода, с която в името на Христа напоил Христовата мъченица. Като се освежила от водата, светицата малко отдъхнала и се помолила, казвайки:

- Боже, Спасителю мой, не ме оставяй!

А когато военачалникът заповядал да ѝ отрежат езика, светицата казала:

- Беззаконни кръвопице! Дори и да отрежеш езика ми, сърцето ми не ще престане да вика към Господа. А Господ ще чуе и тези, които му се молят в мълчание.



Мъчение на св. Анастасия. Фреска от Атон, манастир Дионисиат. 1547 г.

Като взел клеци, слугата ги пъкнал в устата на светицата, силно издърпал с тях езика и го отрязъл. Народът започнал да се възмуцава, като укорявал и ругаел военачалника за това жестоко и нечовешко мъчение. А военачалникът, като се

разгневил срещу народа, заповядал да изведат светицата извън града и да отсека с меч честната ѝ глава. По такъв начин светата и достохвална Христова великомъченица Анастасия извършила мъченическия си подвиг. Святото ѝ тяло било хвърлено без погребение, за да бъде изядено от птиците и от зверовете, но под Божественото покровителство то се съхранило непокътнато. С настъпването на нощта един ангел се явил на блажената старица София и наредил да вземе лежащото на полето извън града тяло на света Анастасия. София, като взела чисто платно, излязла от манастира и не знаела накъде да тръгне. Като се помолила усърдно на Бога, тя тръгнала и ръководена от Самия Бог, дошла до мястото, където се намирало святото тяло на духовната ѝ дъщеря, което тя започнала да целува и да омива с обилни сълзи, като че с вода, със следните думи:

- Любима моя дъще, която възпитах в трудове и безмълвие, в пост и молитви, съхраних в девство и целомъдрие, поучавах на страх Божий и на Неговата свята любов, пресладка моя дъще, на която винаги съм съчувствала, дотогава, докато ти докрай остана вярна на Христа! Благодаря ти, че ме послуша мен, твоята бедна майка и изпълни желанието ми. Не напразно се трудих за теб, защото ти се яви пред своя Жених в брачната дреха на твоето непорочно девство, като се украси с кръвта си. И така, сега те умолявам не като дъщеря, а като моя майка и господарка, бъди ми с твоите молитви към Бога опора в старостта ми и като блаженстваш с Господа, спомняй си за мене. А когато Той заповяда да си тръгнеш от тленното си тяло, помоли благостта Му да бъде милостив към греховете ми.

Плачейки така, тя мислела какво да направи: била сама и при това твърде слаба - едва-едва ходела с тояжка и нямала възможност нито да вземе и да понесе това свято тяло, нито пък да го погребее там на мястото и затова скърбяла, като недоумявала, какво да прави. И ето, по Божий промисъл,

някакви двама неизвестни за нея мъже, почтени на вид, добри и според думите си, християни по вяра, като заварили старицата да плаче над тялото, помогнали и като събрали отсечените части на тялото, ръцете и нозете (тъй като те също били изхвърлени тук) и светата глава, поставили всичко това до тялото, всеки член на мястото му и като го обвили с платното, го отнесли на едно почетно място, където при пеене на надгробни песнопения, прославяйки Отца и Сина, и Светия Дух, погребали това скъпоценно съкровище.

Тропарь преподобномученице Анастасии Римляныне

глас 4

Агница Твоя, Иисусе, Анастасія,/ зовёт велиим гласом:/ Тебѣ, Женише мой, люблю/ и, Тебѣ ищущи, страдальчествую,/ и сраспинаюся, и спогребаяюся Крещению Твоему,/ и стражду Тебѣ ради, яко да царствую в Тебѣ,/ и умираю за Тя, да и живу с Тобю;/ но, яко жертву непорочную, прими мя с любовью, пожержуюся Тебѣ. / Тоя молитвами// яко Милостив спаси души наша.

Кондак преподобномученице Анастасии Римляныне

глас 3

Дѣвства водами очищенна, преподобная,/ мученичества кровью, Анастасіе, венчавшись,/ подавши сущим в нуждах недугов исцеление и спасение, приступающим от сердца,/ крепость бо тебе подаёт Христос,// источая благодать приснотекущую.

(Умита с водите на девството, преподобна, с мъченически кърви венчала се, Анастасие, подаваш на тези, които са в нужда и пристъпват от сърце, изцеление на недъзите и спасение: Христос ти дава сила, източвайки вечнотечаща благодат.)

Молитва преподобномученице Анастасии Римляныне

Дѣвственниц похвалó и мучениц славо, Анастасіе преподóбная! К тебѣ во умилѣнии сердец наших припадаем и твоегó заступлѣния у Гóспода о нас мóлим. Аще бо чистотѣ твоѣй не поревновáхом и безбóязненнаго исповѣдания твоегó не приобщихомся, пáче же многими прегрешѣньми и лютыми падѣньми и отступствы гнев Бóжий привлечóхом, но не хóщем во гресѣх наших умрѣти и, на твоя мýжеския пóдвиги взирающе, пáки на одолѣние страстѣй наших ополчаемся. Сіе же вѣдуще, я́ко кроме благодáтныя пóмощи ничтó же благое сотворíti возмóжем, тую нам от Гóспода подáти тебѣ прóсим. Ты бо, преподобномученице преслáвная, вѣлие ко Влады́це дерзновѣние стяжала еси́, я́ко прослáвившая Егó в чистой души́ твоѣй и в телесі́ твоём страдальчестем, зане́ вся прельщѣния и прещѣния мучителя презрѣвши, искоренѣние же зубóв и ногтѣй истерзáние, и сосцѣв и рук и ног отсечѣние слáдце претерпѣвши, дерзновѣнно вопіяла еси́: “Христóс есть богáтство моѣ и похвалá”. Тѣмже от тогó богáтств и нашей нищете́ духовная подáждь даровáния и от безмѣрных прегрешѣний живóт наш соблюди́, мир и безмятѣжие нам испроси́, от нужды́ и уны́ния нас предстáтельством твоём оградѣ, друг ко дрúгу нас в послушáнии и братолóбии наста́ви и ко Гóсподу óчи сердец наших всегда́ возводи́, во е́же прѣсно слáвити нам Отцá и Сы́на и Свята́го Дúха держáву, и твоѣ тёплое предстáтельство во вѣки векóв. Амѣнь.

Житие на Авраамій затворник и на блажена Мария (ок. 360 г.)



Св. преподобни Авраамий Затворник.
Миниатюра от минологията на Василий II.
Константинопол. 985 г.

Блаженият Авраамий бил син на благочестиви родители. Още от ранна младост той обичал да посещава светите храмове, да слуша там с умиление словото Божие и да се поучава в него.

Като обичал горещо своя син, родителите му го принуждавали да встъпи в брак. Отначало той отказвал, но после, след много и усиленни молби, въпреки желанието си се подчинил на родителите си.

На седмия ден след брака, когато веднъж Авраамий седял в спалнята с жена си, в сърцето му внезапно възсияла подобно на светлина благодат Божия и без да казва нищо на никого, той тайно напуснал дома си. По Божествено внушение излязъл от града и на разстояние две хиляди крачки от него намерил необитаема колиба. Той се поселил в нея с радостно сърце, прославяйки Бога. Родителите и сродниците, които скърбели за изчезването му, започнали да търсят блажения навсякъде. След като изминали седемнадесет дни, те го намерили в килията да се моли на Бога и много се учудили. А блаженият им рекъл:

- Не се чудете, а прославете Човеколюбеца Бог, Който ме избави от суетния свят, и молете Господа за мен, да ми дари да нося докрай благото иго, с което ме сподоби и ме оставете да живея тук в безмълвие заради любовта си към Бога, за да изпълня Неговата свята воля.

Родителите на блажения, като видели непреклонното му решение, произнесли: "Амин".

Свети Авраамий започнал да ги умолява да не го безпокоят с посещенията си и като затворил вратата, оставил само едно неголямо прозорче, през което приемал храна. След това мисълта на блажения още повече се просветила от благодатта и той преуспявал в добродетелния живот в голямо въздържание, в смирение, любов и целомъдрие. Славата за него се разнесла навсякъде и всички, които чували за него, идвали да го видят и да го чуят, защото му било дарено слово на премъдрост, разум и утешение.

След като изминали десет години, откакто блаженият напуснал родителския дом, родителите му починали и му оставили голямо богатство. Авраамий, като не желаел да оставя молитвата и безмълвието си, помолил един свой близък приятел да раздаде на бедните цялото наследено имущество. Като постъпил така, той останал безгрижен; защото главната грижа на блажения се заключавала в това умът му да не се прилепва към земни предмети и затова той нямал нищо на земята, освен връхната си дреха, власеницата, един съд, от който ядял и пиел, и една рогозка, на която спял. През всичките години на своето монашество той не променил правилото си, живял така петдесет години с огромна любов и усърдие към Бога.

Сред разположените около града селища имало едно много голямо село, в което всички, от най-малкия до най-възрастния, били езичници и нямало никой, който би могъл да ги обърне

към Бога. Мнозина презвитери и дякони били изпращани тук от епископа на тази страна, но не ги отвърнали от идолската съблазън, защото не могли да понесат всички трудности и скърби, които ги постигали. И мнозина монаси нееднократно се опитвали да обърнат езичниците, но след като не постигали никакъв успех, ги оставяли. Един път епископът, беседвайки със своите клирици, си спомнил за Авраамий и казал:

- През живота си не съм виждал такъв човек като Авраамий; този мъж е достигнал съвършенство във всяко благо и Богоугодно дело.

Клириците му отговорили:

- Да, владико, той е Божий раб и съвършен монах.

На това епископът им казал:

- Искам да го направя свещеник на това село; с търпението и с любовта си той ще бъде в състояние да разположи към себе си сърцата им и да ги обърне към Бога.

И той незабавно се отправил заедно с клира към ближния. Когато те дошли и се поздравили, епископът започнал да говори на Авраамий за това село и започнал да го умолява да отиде там. Като чул това, Авраамий силно се опечалил и казал на епископа:

- Отче свети! Прости ми: остави ме сам да плача за греховете си; аз съм слаб и непригоден за това дело.

- Със силата на Божията благодат - казал на това епископът - ти ще можеш да го извършиш; и не се лени да изпълниш доброто послушание

Тогава блаженият казал:

- Твоя светиня, умолявам те, остави моето нищожество, за да

оплаквам беззаконията си.

На това епископът му отговорил:

- Ето, ти остави света и възненавидя всичко, което е в света, разпна се с Христа и изпълни всички Негови заповеди, но послушание нямаш.

Като чул това, Авраамий се просълзил горчиво и рекъл:

- Какво съм аз? Смрадно куче; и какво е животът ми, че ти така си си помислил за мен?

- Намирайки се тук - отговорил епископът, - ти ще спасиш само себе си, а там с помощта на Божията благодат ще спасиш и ще обърнеш мнозина към Господа.

Тогава блаженият, плачейки, казал:

- Да бъде волята Божия! Ще ида заради послушанието.

Като го извел от килията, епископът го въвел в града и като го ръкоположил, с голяма радост го изпратил заедно с клира в онова село.

На пътя блаженият се молел така на Бога:

- Благослови Човеколюбче! Ти виждаш моята немощ. Изпрати ми на помощ Твоята благодат, за да Се прослави Твоето Пресвято име.

Като дошъл в селото и видял хората, обладани от бесовски съблазни и служещи на идолите, Авраамий горчиво заплакал. Като устремил зора си към небето, той рекъл:

- Боже, Който Едничък си безгрешен! Не презирай създаването на ръцете Си.

След това изпратил един човек до града при същия свой

близък приятел, на когото поръчал да раздаде на бедните останалото след родителите му имущество, за да му предаде да изпрати част от парите, с които да построи църква. Приятелят не се забавил да му изпрати колкото било нужно за разходите. Тогава блаженият започнал да съгражда Божия храм и за кратко време издигнал благолепна църква и я благоукрасил като най-прекрасна невеста. По времето, докато се строяла църквата, блаженият идвал и се молел на Бога сред идолите, без да казва нито дума на никого. След построяването на църквата той с горещи сълзи принесъл там следната молитва на Господа:

- Господи! Събери тези разпръснати хора и ги въведи в тази църква, просвети душевните им очи, за да познаят Теб, Единия Благ и Човеколюбив Бог.

Като завършил молитвата, той излязъл от църквата и като разрушил езическия жертвеник, съборил всички идоли. Като видели случилото се, езичниците подобно на диви зверове се нахвърлили срещу светеца и с побои го изхвърлили вън от селото. През нощта той се върнал в селото и като влязъл в църквата, започнал с вопли и с плач да се моли на Бога да спаси погиващите хора. С настъпването на утрото езичниците го заварили да се моли в църквата и изпаднали в страх. (Те идвали всеки ден в църквата - не за молитва, а за да гледат благолепието и красотата на сградата.) А блаженият започнал да ги умолява да познаят Бога, но те го набили с колове, все едно, че бил бездушен камък, и като метнали примка на шията му, го повлекли из селото. Мислейки, че вече е умрял, поставили камък върху него и като го оставили, си тръгнали. А той, бидейки едва жив, в полунощ дошъл в съзнание и като се изправил, започнал горчиво да плаче и да се моли на Бога:

- Владико! Защо презря сълзите ми и смирението ми? Защо отвърна лицето Си от мен и презря делото на ръцете ми?

Владико, погледни сега към Твоя раб, чуй молитвата ми, укрепи ме и освободи Твоите раби от дяволските окови и им дари да познаят Теб, Единия Истински Бог, защото няма друг Господ, освен Теб.

След това Авраамий дошъл в селото и като влязъл в църквата, стоял, като пеел и се молел. За втори път, с настъпването на утрото, езичниците дошли и като го видели жив, отначало се изумили, но после отново започнали да мъчат блажения: като го повалили на земята, те метнали едно въже на шията му и го влачили из селото. Така страдал блаженият три години, изтърпявайки всички мъки, като твърд камък на вярата, бидейки и бит, и гонен. За всички тези мъчения той не се разгневил срещу селяните, не възроптал, не бил малодушен и като търпял, не унивал, но още по-силно се разпалвал от любов към Бога и от съжаление към заблуждаващите се. Той умолявал и поучавал: старците - като бащи, младите - като братя, а децата - като собствени чеда, подлагайки се сам на обиди и поругания.

Веднъж всички жители на това село, от най-малкия до най-възрастния, се събрали всички заедно и, удивени от живота на Авраамий, започнали да говорят помежду си така:

- Виждате ли огромното търпение на този мъж? Виждате ли неизказаната му любов към нас? Той, бидейки силно угнетяван от нас, не си тръгна оттук и не каза обидна дума на никого, и даже не се отвърна от нас, но претърпява всичко това с голяма радост. Той наистина е изпратен при нас за наш живот от Бога, за Когото той винаги говори; казва, че ще настъпи небесно царство, рай, вечен живот и думите му са истински; защото, ако не беше така, както той казва, той не би изтърпял толкова много зло от нас. Чрез него се разкри и безсилието на нашите богове, тъй като те не можаха да го накажат, когато той ги разруши. Наистина той е раб на Живия Бог и всичко

казано от него е истина. И така, да пристъпим и да повярваме в проповядвания от него Бог.

И така всички единодушно дошли в църквата, като казвали:

- Слава на Небесния Бог, изпратил Своя раб, който ни спаси от дяволската съблазън!

Като видял дошлите езичници, блаженият се възрадовал с голяма радост и лицето му станало подобно на утринна светлина. Като отворил устата си, той им казал:

- Бащи мои, братя и чеда! Елате да въздадем слава на Бога, Който просвети сърдечните ви очи, за да Го познаете и да се очистите от идолската нечистота. И така, вярвайте от цялата си душа в Живия Бог, тъй като Той е Творец на небето и на земята, и на всичко, което е в тях - безначален, неизказан, непостижим, Подател на светлината, човеколюбец, страшен и правосъден Господ. Вярвайте и в Единородния Негов син, Който е Неговата премъдрост, сила и воля, и в Пресветия Негов Дух, Който оживява всичко, и като вярвате, ще получите небесен живот.

На това всички отговорили:

- Отче наш и наставниче на нашия живот! Ние вярваме така, както ти казваш и ни учиш, и сме готови да направим това, което ни заповядаш.

След това блаженият, като събрал всички, кръстил ги от най-малкия до най-големия, общо около хиляда души, в името на Отца и Сина, и Светия Дух, и всеки ден им четял Божественото Писание, като ги поучавал и им съобщавал това, което се отнася за Царството Небесно, рая, огнената геена, правдата, вярата и любовта. Те станали като плодородна земя, която приела добри семена и принесла плод - понякога сто, понякога шейсет, понякога трийсет. По такъв начин те с голямо

усърдие, старание и с наслаждение слушали неговото учение и се подчинявали на думите му. Имайки блажения като ангел Божий и като се привързали към него със съюза на любовта, те внимавали в святото му учение.

След като повярвали, блаженият живял сред тях една година, като денем и нощем ги учел на словото Божие. А после, като се уверил в любовта им към Бога и в твърдата им вяра, той пожелал да ги остави, тъй като виждал, че те горещо го обикнали и много го почитали и се боял да не би помисълът му да се привърже към някакви земни пристрастия и да не би да се поколебае сред своите инокески подвизи. И така, като станал веднъж през нощта, той се помолил на Бога:

- Еднички Безгрешни, Еднички Свети, Който почиваш в светиите, Еднички Човеколюбче и милосърдни Владико, Който просвети очите на тези хора и ги освободи от идолската съблазън, дари им да Те разберат, запази ги и ги съхрани, Владико, до края и защити това добро твое стадо, което Ти придоби по голямото Си човеколюбие, огради ги с оградата на Твоята благодат, постоянно просвещавай сърцата им, така че те, като Ти благоугодят, да се сподобят с Твоето Небесно Царство. Защити и мен, слабия и недостойния и не ми вменявай това за грях, защото Ти, всезнаещият, знаеш, че Те обичам и се стремя към Теб.

След завършването на молитвата светецът се осенил с кръстното знамение и тайно тръгнал оттам и отишъл на друго място, като се скрил от тях. С настъпването на утрото новопросветените според обичая си дошли в църквата и като потърсили светеца, не го намерили, чудели се, ходели като изгубени овце и търсели своя пастир, като със сълзи го зовяли по име. След като го подирили навсякъде и не го намерили, те силно се опечалили и незабавно отишли при епископа и му разказали за случилото се. Като чул това, епископът се

опечалил и разпратил много слуги да търсят блажения, имайки особено пред вид сълзите и молбите на неговото стадо; и го търсили пратените като скъпоценен камък, но не го намерили. Епископът, като дошъл заедно с клира в селото и като видял всички утвърдени във вярата и в любовта Христова, избрал достойните от средата им, поставил ги за презвитери и дякони и като ги благословил, си тръгнал.

Като чул всичко това, блаженият се възраднал от цялото си сърце, прославил Бога и казал:

- Какво да Ти въздам, благи мой Владико, за всичко, което Ти ми даде? Покланям се и прославям Твоя промисъл!

Като се помолил така, той се оттеглил в килията си, в която живял и по-рано. Построил си друга неголяма килия отделно от първата и като се радвал в Бога, своя Спасител, се затворил вътре в нея. А дяволът, гледайки всички тези подвизи на Авраамий, още повече се разгорял от ненавист и всячески се стараел да повали добрия Христов воин. Като се опитвал да му внуши помисъл на гордост, веднъж той дошъл при него с хвалебствени думи. Когато блаженият стоял в полунощ на молитва, внезапно в килията му възсияла светлина и се чули, като че ли от Бога, следните думи:

- Авраамий! Блажен си ти, блажен, тъй като никой сред хората не изпълни моята воля така, както ти.

Но блаженият веднага разбрал вражеската съблазън и като извисил гласа си, казал:

- О, ти, който си изпълнен с измама и с гибел! Нека злобата ти да погине заедно с теб! Аз съм грешен човек, но имам упование на благодатта и помощта на моя Бог и не се боя от теб, и твоите явявания няма да ме изплашат. Моя крепост е моят Спасител Иисус Христос, Когото съм възлюбил и с името

на Когото ти забранявам, нечисто псе, да правиш това.

И внезапно дяволът изчезнал като дим.

Друг път, след като минали няколко дни, докато блаженият се молел през нощта, сатаната дошъл, държейки брадва в ръцете си и като разсичал с нея всичко, имал намерение да опустоши и килията му. Тогава бесът закрещял на другите бесове с висок глас:

- Приятели мои, побързайте, побързайте по-скоро, за да влезем и да го удушим.

А блаженият рекъл:

“- Всички народи ме бяха окръжили, но с името Господне аз ги повалих.”

И сатаната незабавно изчезнал, а килията останала невредима. И след още няколко дни, молейки се в полунощ, той видял, че постилката, на която стои, гори. Като настъпил пламъка, той рекъл:

- “Аспида и василиск” ще настъпя и ще стъпча “лъв и змей” и цялата вража сила с името на моя Господ Иисус Христос, Който ми помага.

Сатаната избягал и закрещял с висок глас:

- Ще те надвия, злообразни, защото изобретих нова хитрост срещу теб.

Веднъж, когато блаженият се хранел, дяволът отново влязъл в килията му във вид на юноша и като се приближил, искал да обърне на земята съда, от който ядял. Като забелязал това, блаженият продължавал да държи съда и да се храни, без ни най-малко да се бои, а дяволът стоял пред него. След това дяволът поставил светилник и свещ и започнал да пее с висок

глас:

“- Блажени непорочните в пътя си, които ходят по закона Господен”- И изпял до края този псалом.

Светецът не му отговорил, докато не приключил с храненето си. След това се прекръстил и казал, обръщайки се към дявола:

- Пес нечист, триокаян, безсилен и страхлив! Щом знаеш, че непорочните са блажени, защото ги безпокоиш? Защото всички, които се надяват на Бога и Го обичат от цялото си сърце са блажени и триблажени.

Дяволът отговорил:

- Досаждам им, за да ги победя; ще ги съблазнявам и ще ги отклонявам от всяко добро дело.

А блаженият му казал:

- Проклети! Нека нямаш никакъв успех, за да не можеш да надвиеш или да съблазниш никого от тези, които се боят от Бога. Ти удържаш победа над подобните на тебе, които отстъпват от Бога по своя воля, тях ти прелъстяваш и побеждаваш, той като те нямат Бога в себе си, а от тези, които обичат Бога, ти изчезваш като дим от вятър: само молитвата им те прогонва, както вятърът прогонва праха. Жив е моят Господ, благословеният во веки, моята слава и похвала и аз не се боя от теб, дори и да стоиш тук цяла година и дори повече и няма да направя нищо, пес нечестиви, по твоята воля. Аз те пренебрегвам, както се пренебрегва умряло куче.

Когато блаженият произнесъл това, дяволът незабавно изчезнал. След като изминали пет дни, когато блаженият завършвал пеенето на полунощницата, врагът отново дошъл при него, съпроводен от голяма тълпа; като метнали едно

дебело въже около килията му и като я повлекли, те закрепяли един на друг:

- Да я хвърлим в някой ров.

Като ги видял, блаженият рекъл:

“- Обиколиха ме, както пчели обикалят (мед), и угаснаха като огън в тръне: с името Господне аз ги повалих.”

А сатаната, като чул това, извикал:

- Не зная накрая какво да направя. Ето, ти вече всячески ме победи и като ме пренебрегна, повали силата ми, но аз няма да те оставя дотогава, докато не те надвия и не те смиря.

Блаженият му отговорил:

- Бъди проклет, нечестиви, да бъдат проклети и всичките ти дела! А на нашия Владика, Единия Свят Бог, Който прави така, че ти си потъпкван и поругаван от нас, обичащите Го, - слава и поклонение. Окаяни и безсрамни! Узнай сега, че не се боим нито от теб, нито от козните ти.

Дяволът водил борба със светеца по този начин доста продължително време, желаейки да го изплаши с различни привидения, но не можал да победи този твърд угодник, а бил още повече побеждаван. А блаженият преуспявал в подвизите и в любовта към Бога, тъй като бил обикнал Бога от цялата си душа и водел такъв живот, че се сподобил с Божиата благодат и затова дяволът не можал да го победи. През всички години на монашеството му нито един ден не преминал без сълзи и той не отворил устата си за смях, елей не се докоснал до устните му и той нито веднъж не умил лицето си, но живеел така, все едно, че умираше всеки ден.

Този блажен имал роден брат, който имал едничка дъщеря. Когато умрял баща, тя останала сираче. Познатите, като взели

седемгодишното сираче, го завели при чичо му. Блаженият заповядал да стои във външната килия, а самият той живеел във вътрешната. Между двете килии имало неголяма вратичка, през която той обучавал племенницата си на Псалтира и на други книги. Подобно на него момичето се подвизавало в пост и молитви и във всички монашески добродетели. Блаженият много пъти със сълзи молил Бога за нея, тя да обикне Господа и да не привързва сърцето си към светската суета. Нейният баща ѝ оставил достатъчно състояние, което светецът в същия час, когато тя била заведена при него, заповядал да се раздаде на бедните. А девицата умолявала чичо си така:

- Отче, моли се за мене на Бога да се избавя от всички многообразни дяволски мрежи.

В монашеския живот тя се уподобявала във всичко на своя чичо и старецът, като виждал добрите подвизи, сълзите и смиреномъдрието, безмълвието, кротостта и любовта към Бога, се радвал на това. В течение на двадесет години тя монашествала с него като чиста агница, като нескверна гълъбица. Но в края на двадесетата година дяволът, за да я улови и по такъв начин да оскърби блажения Авраимий и да отвърне ума му от Бога, поставил мрежи по пътя на спасението.

По това време живеел един монах, който имал само монашеско име, но не и подвизи. Той идвал при светеца под предлог да получава от него наставления. Като видял блажената Мария през вратата, той се възпламенил от нечиста страст към нея и сърцето му се разпалило като пламък от безумна страст. Така той бил разпалван от блудната похот около една година, докато накрая с помощта на сатаната веднъж отворил вратата на килията ѝ и като влязъл при нея, я прелъстил и я осквернил. След извършването на греха девицата се ужасила и като раздрала дрехите си, започнала да

се бие по лицето и от скръб дори възнамерявала да сложи край на живота си. Тя разсъждавала в себе си така:

“Съгреших и умрях с душата си и погубих живота си; монашеският подвиг и въздържанието ми и сълзите ми не ми послужиха за нищо, тъй като прогневих Бога, сама себе си погубих и хвърлих в горчива печал преподобния си чичо. Аз съм поругана от дявола и за какво ли повече да живея окаяната? Горко ми! Какво направих? Горко ми? Докъде стигнах? Дори и не забелязах, как се помрачи разсъдъкът ми и как погинах! Някакъв тъмен мрак покри сърцето ми и не знам, какво да сторя и къде да се скрия. Къде да отида, в коя яма да се хвърля? Къде е учението на преподобния ми чичо и къде е наставлението на приятеля му Ефрем? Те ми казваха:

- Внимавай върху себе си и пази душата си неосквернена за безсмъртния Жених, защото Той е свят и побеждава по правда.

Отсега вече не ще дръзна да погледна към небето, защото умрях за Бога и за хората. Да остана тук също не мога, защото по какъв начин аз, изпълнената с нечистота грешница, ще започна отново да разговярам с тези свети отци? А ако се осмеля, то излезлият от тези врати огън ще ме изгори. По-добре да се отдалеча в друга страна, където никой не ме познава, защото щом съм умряла, след това за мен вече не остава надежда за спасение.”

Като се приготвила незабавно за път, тя се отдалечила в друг град и като променила външния си вид, се установила в гостилницата. Когато това се случило с нея, блаженият Авраамий получил видение. Той видял страшен и ужасен огромен змей, отвратителен на вид, дишащ с ярост, който пропълзял в килията му и като намерил една гълъбица, я погълнал и отново се върнал на мястото си. Когато се пробудил от сън, блаженият силно се опечалил и горчиво заплакал, като си казал:

- Нима сатаната ще повдигне гонение срещу светата Църква и ще отклони мнозина от вярата и нима ще настъпи раздор в Църквата?

Като се помолил на Господа, той рекъл:

- Човеколюбче и Всезнаещи Господи! Ти едничък разбираш това видение.

Като изминали два дни, същият змей му се явил за втори път във видение. Преподобният видял как той излязъл от леговището си, припълзял в килията му и като подложил главата си под нозете му, се пръснал. Когато гълъбицата била намерена в утробата на змея, блаженият протегнал ръката си и я взел жива и неповредена. Като се събудил, блаженият няколко пъти повикал от килията си през вратичката монашестващата с него девица, казвайки:

- Защо ти вече втори ден мързелуваш и не въздаваш славословие на Господа?

Но отговор не последвал. Щом отворил вратичката на килията, той не намерил племенницата си и като разбрал, че видението, което имал, се отнасяло за нея, заплакал и рекъл:

- Горко ми, защото вълк похити моята агница и детето ми е пленено.

И със сълзи в очите възкликнал:

- Спасителю на целия свят! Върни Твоята агница Мария в кошарата на Твоето стадо, за да не слезе старостта ми с печал в ада. Господи! Не презирай молбата ми, но изпрати Твоята благодат, за да я изтръгне тя от устата на змея.

Аврамий видял описаното видение два дни след заминаването на блажената. И Мария живяла две години без чичо си, а той ден и нощ се молел за нея на Бога. След като

изминали две години, някой му разказал, къде се намира и как живее. Светецът помолил един свой познат да се отправи към това място, за да узнае нещо повече за нея. Изпратеният отишъл и като разпитал за Мария, се върнал и разказал всичко на блажения. Като чул разказаното, блаженият се преоблякъл като воин, сложил на главата си голяма и много висока шапка, за да прикрива лицето му, взел със себе си една златна монета и като възседнал коня си, тръгнал. Той отишъл в същата гостилница, в която живеела Мария и като се усмихнал, казал на гостилничаря:

- Приятелю, чух, че при теб живее една красива девица, покажи ми я, за да се нагледам с наслада.

Гостилничарят, като видял побелялата му от старост коса, му се присмял в сърцето си, защото помислил, че той разпитва за нея с цел блуд и отговорил:

- Наистина при мен живее такава девойка и тя е много красива.

Блажената действително била твърде красива. След това старецът му казал с весел поглед:

- Покани я при мен, за да се повеселя днес с нея.

И когато повикали Мария, тя отишла при стареца. Веднага щом я видял в блудническа премяна, на стареца му се приискало да зариде. Но, за да не го познае и за да не избяга от него, той макар и с труд удържал сълзите си. Като седели и пиели, този дивен мъж започнал сам да се заиграва с нея, а тя, като станала, го прегърнала и започнала да целува шията му. В това време, докато го целувала, тя усетила излизащото от чистото и умъртвеното му от много подвизи тяло благоухание. Тогава, като си припомнила първите дни на своето въздържание, тя въздъхнала, просълзила се и рекла:

- О, горко ми!

А гостилничарят я попитал:

- Мария, ти вече живееш тук с нас втора година и аз никога не съм чувал от теб такава дума и въздишка. Какво се случи сега с теб?

Тя отговорила:

- Ако бях умряла по-рано, бих била щастлива.

Блаженият Авраамий, за да не го познае Мария, казал с груб глас:

- Ти едва сега, когато дойде при мен, си спомни за греховете си.

Като извадил монетата, той я дал на гостилничаря и казал:

- Приятелю, устрой ни хубава гощавка, за да се повеселим с тази девица. Дошъл съм отдалеч заради нея.

О, колко премъдрост имало в него! Колко духовен разум!

Човекът, който в продължение на петдесетте години на своето монашество не бил ял хляб до насита и не бил пил до насита и вода, сега, за да спаси погиналата душа, яде месо и пие вино. Чиновете на светите ангели на небесата се удивлявали на този подвиг на блажения отец, на неговото великодушие и на разумния му замисъл. Той ядял месо и пиел вино, за да спаси погиналата душа от духовната сквернота.

О, премъдрост на премъдрите! О, разум на разумните!

След завършването на гощавката девицата му казала:

- Господине, да станем и да отидем в постелката, за да спим там.

Той отговорил:

- Да отидем.

Когато влезли в спалнята, Авраамий видял голямо легло, постлано високо, седнал на него и казал на Мария:

- Затвори вратата, ела и ме събуй.

Като затворила вратата, тя отишла при него и той казал:

- Девице Мария, приближи се тук при мен.

Когато тя се приближила, той я хванал, здраво я прегърнал, за да не избяга и отново я целунал. След това, като свалил воинската шапка от главата си, той се заплакал и рекъл:

- Дете мое, Мария, нима не ме познаваш? Не те ли възпитах аз? Какво се е случило с теб, детето ми? Кой те погуби? Къде е ангелският ти образ, който имаше ти, дете мое? Къде са твоето въздържание и твоите сълзи? Къде са постоянното ти бдение и молитвеното ти възлягане на земята? Като че ли си се спуснала от небесната висота в ров, дете мое! Кога съгреши, защо не ми разказа, за да приема върху себе си подвига на покаянието заедно с моя възлюбен брат Ефрем? Защо стори това и защо ме оскърби и ме хвърли в толкова ужасна печал? Кой е без грях, освен едничкия Бог?

Като слушала това, Мария била в ръцете му като бездушен камък, като се бояла и заедно с това се срамувала. А блаженият продължил:

- Ти не ми отговаряш, дете мое, Мария? На мен ли, живот мой, не отговаряш? Не дойдох ли тук заради теб? Аз ще отговарям за теб пред Бога в деня на съда. Ще взема върху себе си покаянието за твоите грехове.

Така той до полунощ я умолявал и я наставлявал, като

плачел. А тя, като се успокоила малко, му казала през сълзи:

- Съвестно ми е и не мога да те гледам и как мога да се моля на Бога, когато съм осквернена с нечисти дела?

На това той казал:

- Чедо, твоят грях да бъде върху мен, нека Бог да изиска твоя грях от ръцете ми, ти само ме послушай, ела и се затвори отново в килията си. И Ефрем ще моли Бога за теб. Дете мое, пощади старостта му, умолявам те, живот мой, ела с мен.

- Щом си уверен - отговорила тя, - че имам възможност да се покая и че Бог ще приеме молитвата ми, тогава ще дойда и ще падна пред твое преподобие и ще целуна стъпалата на светите ти нозе за това, че ти си така милосърден към мен и дойде тук с цел да ме отведеш от този нечист живот.

И като положила главата си върху нозете му, тя цяла нощ плакала и повтаряла:

- Какво да ти се отплатя за всичко това?

С настъпването на утрото той казал:

- Чедо, ставай и тръгвай.

- Аз имам тук малко злато и дрехи - казала Мария, - как ще се разпоредиш за всичко това?

- Остави всичко тук - казал блаженият, - защото това е нечестно имущество.

И като станали незабавно, те тръгнаха. Като настанил Мария върху коня, Авраамий го повел, а самият той вървял пред нея. Той вървял и се радвал; както пастирът, когато намери заблудила се овца, я взема с радост върху раменете си, така и блаженият вървял с радост в сърцето си. Когато стигнал до своето място, той затворил Мария във вътрешната килия,

където преди сам се подвизавал, а самият той останал във
външната. Мария, облечена в грубо вретиче, като призовавала
с кротост Бога на помощ, се каела с велико усърдие.

Покаянието и молитвата били такива, че нашето покаяние и
нашата молитва в сравнение с тях са като сянка и не значат
нищо. И милосърдният Бог, Който не желае никой да погине,
но всички да дойдат в покаяние, помилвал Своята истински
покаяла се рабиня и простил греховете. А в знак на
опрощението Той дарувал благодат да изцерява болестите на
идващите. Блаженият Авраамий живял още десет години; като
виждал великото разкаяние на Мария, нейните сълзи, пости,
трудовете и прилежни молитви към Бога, той се утешавал и
славел Бога. След това той починал в Господа. Умрял на
седемдесетата година от раждането си. Едва ли не целият град
се събрал в часа на преставянето му и всеки се приближавал с
усърдие до честното му тяло, а боледуващите получавали
изцерение. А Христовата агница Мария след преставянето на
чичо си живяла още пет години в голямо въздържание, като
ден и нощ умолявала Бога. Живеещите там, като минавали
нощем покрай килията, много пъти чували плача ѝ и
безмерното ѝ ридание и като се спирали, се удивлявали и
прославяли Бога. По такъв начин, като се покаяла истински и
като благоугодила на Бога, блажената Мария се преставила с
мир и сега, след умиления плач, радостно се весели със
светиите в Господа, Комуто подобава слава во веки. Амин.

Тропарь преподобному Авраамию затворнику, Хиданскому

глас 8

В тебе, отче, известно спасеся еже по образу:/ приим бо
крест, последовал еси Христу/ и, дея, учи еси презирати убо
плоть, преходит бо,/ прилежаши же о души, вещи безсмертней.
// Темже и со Ангелы срадуется, преподобне Авраамие, дух
твой.

Кондак преподобному Авраамию затворнику, Хиданскому
глас 3

Во плóти, яко Ангел, на земли явился еси,/ и пощением был
еси, яко древо насажденное,/ водою воздержания добре
возрастився,/ и теченьми твоих слез скверну омыв:// сего ради
явился еси приятелище Божественное, Авраамие, Духа.

*(Бил си като ангел в плът на земята и в поста си бил като
дърво, насадено край водите на въздържанието и добре
израснало, си умил сквернотата със своите сълзи: затова си
се явил, Аврамие, приятел на Божественния Дух.)*

Житие на преподобния наш отец Авраамий Ростовски (1073-1077 гг.)



*Явяване на апостол Иоан
Богослов на преподобния
Авраамий с житие на
преподобния. Икона от
Русия. 1-ва третина на
XVIII в.*

Преподобният отец Авраамий бил син на благочестиви родители. Още на млади години той оставил родителския дом и светската суета, приел монашество и се посветил на Бога. Като покорил плътта на духа, той се изнурявал с подвизи, очиствал душата си със сълзи и се сподобил с благодатта на чудотворството.

По негово време в Ростов все още не всички били приели свето кръщение и мнозина оставали езичници. Чудският край на града се покланял на каменния идол Велес. Обитаващият в идола нечист дух причинявал страх у всички и християните се бояли да минават близо до идола. Преподобният Авраамий горял от ревност да изкорени остатъците от езичеството в Ростов. Той молел Господ Бог да му дари силата и благодатта на Светия Дух, за да разруши идола, но молитвата му дълго време не била чута.

Веднъж преподобният седял в скръб и недоумение близо до идола. И ето, той видял, че към него идва един благолепен старец. Авраамий станал и побързал да го посрещне. След взаимните поздрави и благословения преподобният попитал:

- Откъде идваш, отче? От коя страна си?

- Родом съм от Цариград; във вашата земя съм пришълец и странник. Кажете ми, защо седиш в печал близо до този идол Велес?

- Моля Господа да ми бъде дадена сила да разруша идола, - отговорил Авраамий, - но Той презря молитвите ми и ето, седя в печал.

- Ако искаш да получиш желаното - рекъл старецът на Авраамий, - иди в Цариград, подири дома на Йоан Богослов, влез в него, помоли се на образа на свети Йоан Богослов и няма да излезеш ощетен, но ще получиш желаното.

Преподобният Авраамий се натъжил поради далечния път, но старецът рекъл: “Господ Бог ще съкрати пътя ти!”.

Блаженият Авраамий, като се изпълнил със Светия Дух, взел благословение от стареца и тръгнал на път, забравяйки за далечината му.

Когато излязъл от града, преминал река Ишна и срещнал непознат човек, който с вида си внушавал страх. Почти без коса на главата, с голяма кръгла брада, а лицето му изразявало благоговение; той бил прекрасен. В ръката си държал жезъл.

Блаженият Авраамий му се поклонил.

Непознатият казал:

- Къде отиваш, старче?

- Отивам да търся дома на Иоан Богослов - отговорил Авраамий.

Непознатият рекъл:

- Старче, вземи моя жезъл и се върни обратно, пристъпи към идола на Велес, удари го с него в името на Иоан Богослов и окаяният ще се превърне в прах.

И след тези думи непознатият станал невидим.

Блаженият Авраамий разбрал, че това бил свети Иоан Богослов.

Обзет от страх и радост, той се върнал обратно, безпрепятствено се приближил до идола, ударил го с жезъла в името на Иоан Богослов и в същия миг идолът се превърнал в прах.

На мястото, където Авраамий срещнал светия старец, той

съградил църква в чест на свети Иоан Богослов, а там, където стоял идолът на Велес, преподобният с благословението на епископа издигнал неголяма църква в чест на Богоявление Господне, построил при нея килии, събрал монаси и учредил общежителен манастир.

Много злини изтърпял преподобният Авраамий от невярващите в Христа езичници. Веднъж те даже искали да разорят и да изгорят построената от него светиня, но Бог не допуснал това заради молитвите и търпението на преподобния.

Обаче със своето учение и с търпението си той за кратко време довел всички невярващи при Христа; кръстили се всички, от най-малките до най-големите, и започнали да посещават Божествените литургии и всенощните бдения, дори жените и децата. Преподобни Авраамий укрепвал сърцата им във вярата с четене на свещените книги и с духовни поучения. Много от децата напускали домовете на родителите си, идвали тайно при него и приемали монашество. Така се умножавало братството, което преподобният учел на словото Божие.

Тогавя той построил голяма църква, украсил я като невеста Христова с чудни икони и със свети книги и въвел благолепно пеене.

Ростовските князе, като се отнасяли с дълбоко уважение към отец Авраамий, предоставили особени предимства на основания от него манастир: дали много имоти за манастирски строежи и села за издръжка на монасите.

Като видял израстването и процъфтяването на манастира, Ростовският епископ, след като се посъветвал с князете, възвел Авраамиевия манастир в степен архимандрития, а преподобния Авраамий поставил за архимандрит.

От този момент той започнал още по-усърдно да се

подвизава, прибавял трудове към трудовете, като се предавал на пост и молитва; бил образец за всички, отличавайки се със смирение и показвал нелицемерна любов към всеки идващ, еднаква към големия и към малкия.

Първоначалният ненавистник на доброто, дяволът, не оставил преподобния в покой, въоръжил се срещу него и му причинявал неприятности денем и нощем. Но, ограден от Христовата благодат и от кръстното знамение, Авраамий не се плашел.

Веднъж, когато се готвел за Божествена литургия, след като преподобният прочел обичайните молитви преди свето причастие и искал да умие ръцете си, дяволът влязъл в умивалника, желаейки да му причини неприятност.

Като усетил присъствието на нечистия дух в съда, преподобният взел честния кръст, поставил го върху съда, оградил го с кръстно знамение и го оставил така, без да го докосва дълго време. Бесът, опалван от кръстната сила, се мъчел и не можел да излезе от съда.

По онова време ростовските князе често ходели на лов извън града и на връщане се отбивали в манастира, за да се помолят в църквата и да получат благословение от преподобния Авраамий. Така се случило и сега. Князете по навик се отбили в килията на преподобния, но него го нямало там, тъй като той имал обичай ежедневно да се труди за братството: ту цепел дърва за манастирската пекарна, ту перял власениците на братята, ту носел вода в кухнята. Като чул за идването на князете, той побързал да отиде в килията си, за да ги благослови.

Междувременно князете, които се намирали в килията в очакване на преподобния, забелязали съда, покрит с честния кръст, и недоумявали какво би могло да означава това. Един от

князете дръзнал да снесе кръста от съда, за да се благослови с него, и в същия миг бесът излязъл от там като черен и зловонен дим, така че уплашил всички присъстващи.

Когато преподобният се приближавал до килията, нечистият дух го срещнал при входа и започнал да ругае Авраамий и да го заплашва:

- Както ти ме принуди със силата на невидимия Бог да се мъча и да бъда обгарян от силата на кръста, така и аз ще ти сторя пакост, скоро ще те надвия: ще повдигна срещу теб клевета, ще те предам на мъки и позор: ще бъдеш покачен на пъстра магарица без седло и обут в червени женски обувки. И много друго ще изтърпиш, както и аз изтърпях от теб.

Преподобният се оградил с кръстното знамение и бесът в същия миг изчезнал.

Когато Авраамий влязъл в килията, князете започнали да го разпитват за случилото се, за зловонния дим, излязъл от покрития с кръст съд, но преподобният не казал нищо за това, а само благословил князете с душеполезно наставление и ги отпратил с мир.

След известно време, като желаел да отмъсти на преподобния, бесът приел образ на воин, явил се при великия княз във Владимир и започнал да повдига тежки обвинения срещу Авраамий.

- Господарю, искам да ти съобщя една голяма тайна - казал бесът, - в твоята държава, в Ростов, има един монах Авраамий, магьосник, който обаче на външен вид изглежда смирен и свят и прелъстява хората. Той е намерил голямо съкровище в земята, меден съд, напълнен със злато, който по право принадлежи на твоята държава. Невъзможно е да се оценят златните съдове, намерени в това хранилище, златните пояси

и вериги и е невъзможно да се изчислят среброто и другите скъпоценности. С тези съкровища той построи голяма църква, а на теб не съобщи нищо.

Великият княз пламнал от гняв срещу преподобния и изпратил при него един жесток воин, като му заповядал да задържи Авраамий, без да му казва нито дума, и да го доведе в такъв вид, в какъвто го намери.

Всичко това станало по внушение на злия дух.

Когато изпратеният от княза воин се появил, преподобният след съборната молитва стоял на килийна молитва само по власеница и без обувки. Воинът без никаква милост, като не позволил на преподобния нито да каже дума, нито да се облече, нито да се обуе, го взел на коня със себе си и препуснал към град Владимир.

На другата страна на Ростовското езеро попаднали на човек, който орял с пъстра магарица и държал в ръката си червени женски обувки. Воинът покачил преподобния върху магарицата, обул го в женските обувки и бързо го завел в този позорен вид при великия княз.

Великият княз заповядал да изправят пред него и воина обвинител.

Мнимият воин повторил същите думи против преподобния относно хранилището за скъпоценности, които казал и преди.

Преподобният, като чул това, издигнал ръцете си към небето и заклел лукавия дух, като казал:

- Заклевам те в името на нашия Господ Иисус Христос, кажи ми, кой си ти, който си ме наклеветил с такива думи?

Бесът се разтреперил и казал:

- Аз съм бесът, който от самото начало ненавижда доброто в човешкия род, а особено в монасите, боящи се от Бога. Виждаш, старче, че каквото ти казах преди, това и направих - за това, че ме мъчи в жалкия си съд.

Като казал това, бесът мигновено изчезнал.

Великият княз, като видял дяволската прелест и поругаването на стоящия пред него преподобен, бил обзет от голям страх, както и всички, които заобикаляли княза. Князът започнал да моли преподобния за прошка и казал през сълзи:

- Отче, аз съм виновен за твоето насилствено докарване тук; жестоко те оскърбих. Прости ми всичко, с което те прогневих. Отче, врагът помрачи сърцето ми, възбуди в мен ярост срещу теб и ме вкара в грях.

Старецът рекъл:

- Господ ще ти прости, господарю, понеже това е дело на древния враг - дявола, и затова, господарю, не се чуди на това: като враждува още отначало против хората, той особено е привикнал да поставя препятствия пред боящите се от Бога.

Князът, като видял смирението на преподобния и чул тихите му и кротки думи, сякаш старецът не бил изпитал никакво зло, още повече започнал да го облажава и му въздал голяма чест.

Князът подарил много къщи и села за устройването на манастира, направил Авраимиевия манастир свой манастир, поставил го над всички други ростовски манастири и утвърдил всичко това с дарителски грамоти.

След всичко това князът изпратил преподобния с голяма чест.

Преподобният Авраимий живял в своя манастир в голямо смирение, прибавяйки трудове към трудовете и с мир отишъл

при Господа, Когото от младини бил възлюбил.

Тропарь преподобному Авраамию, архимандриту
Ростовскому

глас 1

Просветѣвша Божественною благодатию,/ неверныя люди
наставил еси к свету Богоразумия:/ и по смерти сияя
светлостію житія твоего,/ источаеши исцеления
притекающим с верою к тебе,/ Аврааміе отче наш,// Христа
Бога моли даровати нам велию милость.

*(Просветил се от Божествената благодат си наставил
неверните в светлината на Богоразумието; и след смъртта,
сияещ със светлината на твоео житие, източваш
изцеления на притичащите се с вяра към твоите мощи,
отче наш Аврамие, моли Христа Бога да ни дари велика
милост.)*

Кондак преподобному Авраамию, архимандриту Ростовскому

глас 2

Иго Христово прием, Аврааміе,/ и Того крест на рамо взем,/
последовал еси Ему,/ насажден быв в дому Господни/ и
процвел еси, яко финикс и яко кедр, иже в Ливане,/ умножил
еси чада твоя, муж желаний духовных: / от возлюбленнаго же
апостола Иоанна Богослова благодать восприим,/ жезлом
сокрушил еси идола/ и рассыпал еси его, яко прах,/ и
чудотворец убо велий явился еси, преподобне. / Тем же Христа
Бога моли// непрестанно о всех нас.

Молитва преподобному Авраамию, архимандриту
Ростовскому

О, преподобне отче наш Аврааміе! Не забуди нас, но
поминай всегда во святых твоих благоприятных молитвах к

Бо́гу. Помяни ста́до твоё, е́же сам и пасл еси́, и не забуди посещáти ча́да твоя́, и моли́ за ны, о́тче священный, я́ко имéя дерзнове́ние ко Го́споду: не мним бо ты ме́ртва су́ща, а́ще и престáвился еси́ от нас, па́стырю наш до́брый! Се мо́щи твоя́ святы́я пред очима́ нашими́: святáя же твоя́ душа́ с Ангельскими Безплóтных ли́ки у Престо́ла Всех Царя́ пред стоящий досто́йно веселится. Испроси́ у́бо нам вре́мя на покая́ние, е́же невозбра́нно прейти́ от земли́ на Не́бо, и вéчныя му́ки изба́виться, и Небе́снаго Ца́рствия наслéдниками бы́ти со все́ми пра́ведными, от ве́ка благоугоди́вшими Го́споду нашему́ Иису́су Христу́. Ему́же подобáет вся́кая сла́ва, честь и поклонéние со Отце́м и Святы́м Ду́хом, ны́не, и прýсно, и во ве́ки веко́в. Ами́нь.

ЧЕТИ-МИНУТЫ НА СВ. ДИМИТРИЙ РОСТОВСКИ

В памет на преподобна Ана, преименувала се на Евтимиан (826 г.)



Блажената Ана се родила във Византия. Баща бил дякон във Влахернската църква “Пресвета Богородица”. Като се лишила рано от баща си, тя останала малко сираче под грижите на баба си. Когато станала пълнолетна, баба се погрижила да я омъжи, въпреки че девицата не желаела това. Вече омъжена, благочестивата жена отишла при своя чичо, който се подвизавал в Олимп. На този подвижник по заповед на Лъв Иконоборец, му бил отрязан езикът, но въпреки това той можел да говори свободно и без запъване. Като видял Ана, той съжалил, че младата Божия рабиня е дадена в съпружество.

- Защо сте свързали с мъж определената за Божествени подвизи и трудове? - казал той и като благословил светицата, се прибрал. А Ана се върнала във Византия.

След като изминали много години, беззаконният цар Лъв починал и на царския престол встъпили благочестивите и православни Константин и Ирина. Те пожелали да видят споменатия подвижник от Олимп, за да получат от него назидание и да чуят съветите му. По време на пребиваването си във Византия подвижникът отново се видял със своята племенница, блажената Ана, и казал:

- Бъди мъжествена и крепка, чедо, защото ще претърпиш много скърби; знай и това, че мъжът ти скоро ще умре, но чак след като ти се роди дете.

Предсказанието на святия мъж се изпълнило: Ана родила момче и когато то било още съвсем малъко, мъжът се

разболял. Блажената по това време се готвела да стане майка на друг младенец. Но след като изтекъл шестият месец от зачатиято, умрял мъжът. Като оплакала мъжа си и го погребала, Ана предала своя син, роден преди неговата смърт, на грижите на един сродник, а самата тя се предала на велики подвизи, като се молела ту в един, ту в друг храм. Водейки такъв живот, тя родила другия младенец. По това време блажената отново се видяла с олимпския подвижник, който тогава бил дошъл във Византия. Ана се хвърлила на земята пред него и като прегърнала нозете му, просела благословение. Старецът я благословил и рекъл:

- Къде е отрокът ти, жено?

Ана отговорила:

- Това дете, за което ти ми предсказа, живее при твоя брат и мой благодетел; а ето, сега имам друго.

Като казала това, блажената Анна започнала да стене и да се оплаква от тежестта на живота си.

- Помоли се, честни отче, за децата ми - казала тя с горчив плач.

На това старецът рекъл:

- Не ти ли казах, че на праведниците им предстои да претърпят много скърби. Трябва да бъдем мъжествени и да търпим, защото, ако не претърпим тези скърби, няма да получим оправдание; така е угодно на Бога. А за децата си не се безпокой, тъй като нашият Господ и Владика ще ги вземе при Себе Си.

Тогавана Ана, като благодарилана Бога, паднала в нозете на стареца и си отишла от него успокоена. Скоро предсказанието му се изпълнило, защото децата на Ана отишли при Господа.

Като раздала целия си имот на бедните, блажената започнала да обхожда всички църкви и светини на Константинопол, като усърдно се предавала на молитви. После, като срещнала един добър монах старец, който също както споменатия прозорливец се подвизавал на Олимп, тя приела от него монашеско пострижение на едно съкровено място и се облякла в мъжки монашески дрехи. В тези дрехи, като прикрила женския си пол, Ана отишла на Олимп. Като стигнала до един общежителен манастир се спряла пред вратите на обителта и започнала да умолява вратаря да я допусне до настоятеля. Според обичая вратарят известил настоятеля за нея и той я повикал. Като паднала в нозете му, света Ана го помолила да я приеме в числото на братята. Като ѝ преподал обичайното благословение, този божествен мъж я изправил и попитал:

- Какво означава твоето идване при нас и как е името ти?

На това Ана отговорила:

- Дойдох в честната ти обител заради многото си прегрешения, за да прекарам в чистота останалото време от живота си и да получа от Господа помилване в съдния ден. А името ми е Евтимиан, аз бях евнух при царския двор.

Светият старец рекъл:

- Ако ти наистина имаш такъв помисъл в сърцето си и желаеш спасението на душата си, както казваш, тогава бягай от дързостта и от страстите, защото природата на евнусите е склонна към страстни помисли.

Като казал това, старецът отправил обичайната си молитва и причислил блажената към братята. След като била приета, тя започнала усърдно да се упражнява във всякакви добродетели и особено в смирението, като се явявала висок образец за всички монаси, които се подвизавали в киновията.

Междувременно един бивш неин служител, на когото било поверено окончателното уреждане на домашните дела, след приключването им тръгнал да издирва своята господарка. Като намерил монаха, който постригал блажената, той го запитал:

- Не знаеш ли, къде е господарката ми, която, като остави всичко земно, потърси небесното?

Монахът отговорил:

- Което ми е известно за нея, чедо, от него няма да се отрека, защото тя прие от мен пострижение и беше облечена от мен в мъжки монашески образ; но къде е сега - това не зная със сигурност. Впрочем чух, че тя е приета в един от Олимпските манастири. И така, да отидем заедно в този манастир и да разпитаме за твоята господарка.

Като дошли в споменатата киновия, те започнали да разпитват вратаря и като получили от него сведение за търсената, го помолили да я извика при тях. Когато светицата излязла, монахът, посочвайки към слугата, казал:

- Ето твоя верен слуга, който много пострада, докато те търсеше.

След това те започнали да молят светицата да се посели с тях в Олимпската лавра. Блажената склонила да изпълни молбата им и като отишла при настоятеля, приела благословение от него и от братята и излязла оттам. Като дошла в Олимпската лавра заедно с този монах и със слугата си, тя се поселила в нея и пребивавала там дълго време, като неуморно се трудела и се подвизавала.

Бог прославил светата подвижница с дара на чудотворството. Мълвата за чудесата достигнала и до далечните страни и тълпи народ идвали при монах Евтимиан,

така че обителта не можела да побере всички пристигащи. Тогава настоятелят на лаврата известил светейшия Тарасий, патриарх Константинополски, за делата на Евтимиян, като му съобщил, че поради теснотата си обителта не може да побере всички желаещи да видят подвижника. Патриархът извикал света Ана в столицата за беседа, а после дал на монасите от лаврата по-просторно място със заповед да построят върху него по-голяма лавра. Когато тя била построена, блажената Ана се поселила в нея за по-нататъшни подвизи за спасение на мнозина. И славата за нея стигала все по-далеч. Но и в славата си блажената жена не избегнала скърбите. Очаквали я нови беди по вина на един лъжемонах, който на дело се оказал разбойник и бил приобщен към злорадия клеветник - дявола. Като извършил насилие над една девица, той разгласил, че този грях е извършен от Евтимиян. Но света Анна не се оскърбила от това и счела клеветата за нищо, като понесла безропотно постигналата я напаст. Но за нея се застъпила една боголюбива жена.

Като чула мерзката клевета, тя казала:

- Брате, внимавай да не би да се окаже, че евнухът, очернен от тебе, е света девственица и да не би да пострадаш за греховете си, защото ти си достоен за геенския огън, като позориш непорочната, бидейки сам виновен за този грях.

Но нечестивият лъжемонах и след това продължавал да причинява на света Ана обиди и неприятности, докато по воля Божия не било разкрито, че под външността на монах Евтимиян се подвизавала блажена жена. Така излязла наяве лъжливостта на клеветата на нечестивия лъжемонах и уличеният в клевета и в престъпно деяние злодеец бил обесен. А светицата, като не желала тайната да стане известна на мнозина, избягала оттам с двама монаси в една пустиня. Като намерила една изоставена църква и до нея воден извор и лозе,

тя се поселила там, а заедно с нея и двамата монаси от Олимпската лавра, които я съпровождали; единият от тях се казвал Евстатий, а другият - Неофит. Оттам блажената Анна преминала в Исигматските страни, където се подвизавала, като подавала изцеление на всички и като вършела чудеса, докато не била призвана от Бога в небесните обители. По такъв начин, като живяла свято, тя отишла при Бога, Когото била възлюбила от младини.

В същия ден се чества паметта на светите мъченици Клавдий, Астерий, Неон и на мъченица Теонила, пострадали при Диоклетиан на 23 август 285 година в Ег Киликийски. За тях се разказва в житието на свети свещеномъченик Зиновий и на мъченица Зиновия.

{{_LINK1_}}